

МАТЕРІАЛИ
VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ,

ПРИСВЯЧЕНОЇ 30-РІЧЧЮ ЗАСНУВАННЯ
КАФЕДРИ ТЕРАПІЇ ІМЕНІ ПРОФЕСОРА
П. І. ЛОКЕСА

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ ТВАРИН

23-24 жовтня 2024 року
м. Полтава, Україна

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
Кафедра терапії імені професора П. І. Локеса

**СУЧАСНІ АСПЕКТИ
ЛІКУВАННЯ І ПРОФІЛАКТИКИ
ХВОРОБ ТВАРИН**

Матеріали

*VIII Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції, присвяченої 30-річчю заснування кафедри
терапії імені професора П. І. Локеса*

23–24 жовтня 2024 року, м. Полтава, Україна

Е-видання ПДАУ

ПОЛТАВА – 2024

Кручиненко О. В., Латухін О. Є. ЕФЕКТИВНІСТЬ СУЧАСНИХ МЕТОДІВ КОПРООВОСКОПІЇ ЗА ДИКРОЦЕЛІОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ	141
Мележик А. В. ОСОБЛИВОСТІ СЕЗОННОЇ ДИНАМІКИ САРКОПТОЗУ ТА ОТОДЕКТОЗУ СОБАК	144
Моторна І. І., Євстаф'єва В. О., Дмитренко Н. І. ПОШИРЕННЯ, ДІАГНОСТИКА ТА ЛІКУВАННЯ ЗАРАЗНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ШКІРИ У СОБАК ТА КОТІВ	146
Окружко П. В., Євстаф'єва В. О. СТУПІНЬ КОНТАМІНАЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ДОВКІЛЛЯ ЕМБРІОНАЛЬНИМИ СТАДІЯМИ НЕМАТОД РОДУ <i>HETERAKIS</i> УМОВАХ ПРИВАТНИХ ГОСПОДАРСТВ	148
Плахотна Є. В., Євстаф'єва В. О. ВИДОВИЙ СКЛАД ТА ПОШИРЕННЯ ЗБУДНИКІВ АКАРОЗІВ У М'ЯСОЇДНИХ ТВАРИН	151
Пономаренко В. М., Євстаф'єва В. О. ПОШИРЕННЯ НЕМАТОДРОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ НА ТЕРИТОРІЇ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ	153
Романишина Т. О., Лахман А. Р., Бегас В. Л. ІМУНОПАТОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ВІРУСУ РОДУ <i>PARAMYXOVIRUS</i> НА ОРГАНІЗМ ТЕЛЯТ	155
Скорінова А. О., Білан М. В. ЕПІЗООТИЧНА СИТУАЦІЯ ЩОДО ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ СОБАК І КОТІВ У М. ДНІПРО	157
Соколюк В. М., Лігоміна І. П. НАКОПИЧЕННЯ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ В ЇСТІВНИХ ГРИБАХ ЖИТОМИРСЬКОГО ПОЛІССЯ	159
Суворов Р. С., Мельничук В. В. РІВЕНЬ КОНТАМІНАЦІЇ ЗМИВІВ З ЛАП СОБАК ООЦИСТАМИ <i>CYSTOISOSPORA</i> <i>CANIS</i>	161
Тігаренко О. В., Микитенко А. О. ВИКОРИСТАННЯ КОРИСНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ <i>ESCHERICHIA COLI</i>	163
Фещенко Д. В., Кривцун Д. В., Згозінська О. А. ПРОБЛЕМА СПОНТАННОГО ВИЯВЛЕННЯ І ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ РІДКИХ ВИДІВ ЛЕГЕНЕВИХ НЕМАТОД У КОТІВ	165
Щербакова Н. С., Передера С. Б. ВИЗНАЧЕННЯ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ СУДОВОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	169

6. Medleau L., Hnilica A. Parasitic skin disorders. In Small animal dermatology – a color atlas and therapeutic guide. 2nd. St. Louis, Missouri E.E.U.U: Saunders Elsevier, 2006. P. 102–108.
7. Muller and Kirk's—small animal dermatology / D. W. Scott et al. 6th. Philadelphia, PA: W.B. Saunders Company (Philadelphia), 2001. P. 457–474.
8. *Otodectes cynotis* (Hering, 1838) in GBIF Secretariat (2023). GBIF Backbone Taxonomy. doi:10.15468/39omei
9. Rodríguez R., Ortega A., Rosado J., Bolio G. Factors affecting the prevalence of mange-mite infestations in stray dogs of Yucatán, Mexico. *Veterinary Parasitology*. 2003. № 115. P. 61–65.
10. Sarcoptic mange: an emerging panzootic in wildlife / L. E. Escobar et al. *Transboundary and Emerging Diseases*. 2021. № 69 (3). P. 927–942.
5. *Sarcoptes scabiei* (DeGeer, 1778) in GBIF Secretariat (2023). GBIF Backbone Taxonomy. doi:10.15468/39omei

УДК 636.8:595.775:595.121

Пономаренко В. М., здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії

Євстаф'єва В. О., доктор ветеринарних наук, професор

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава

Інститут ветеринарної медицини НААН України, м. Київ, Україна

e-mail: evstva@ukr.net

ПОШИРЕННЯ НЕМАТОДІРОЗУ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ НА ТЕРИТОРІЇ ПОЛТАВСЬКОГО РАЙОНУ

Вступ. Нематоди роду *Nematodirus* паразитують в тонкому кишечнику жуйних тварин (овець, кіз і великої рогатої худоби) і реєструються по всьому світу, частіше в помірних зонах. Нематоди є важливими патогенами для жуйних тварин, які викликають гострі та хронічні запальні процеси у шлунково-кишковому тракті у дорослих і молодняку [1, 2].

Нематодіруси можуть викликати гастроентерит, пов'язаний з кишковими кровотечами. Нематодіроз пов'язаний із впливом інвазійних личинок на тварину при її зараженні, переважно, у пасовищний період. Часто зустрічаються змішані інвазії декількох видів нематодірусів [3].

Як правило, у старих тварин розвивається стійкість до деяких видів. Доведено, що тварини у віці приблизно від 2 місяців до 2 років найбільш сприйнятливі до нематодірозу. Через вплив паразитів на фізіологічний стан тварин інвазія, особливо у молодняку, є основною причиною розвитку патологій травлення, імунодефіциту та порушення росту та розвитку телят [4, 5].

Отже, актуальним є вивчення особливостей поширення нематодірозу великої рогатої худоби в Україні з урахуванням вікової динаміки інвазії.

Метою досліджень було дослідити поширення нематодірозу великої рогатої худоби в умовах приватних господарств Полтавського району.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження виконували протягом 2023–2024 рр. на базі лабораторії кафедри паразитології та ветеринарно-санітарної експертизи факультету ветеринарної медицини Полтавського державного аграрного університету та в умовах приватних господарств Полтавського району, де утримують велику рогату худобу

(с. Абазівка, с. Івашки, с. Лаврики, с. Макарцівка, с. Патлаївка, с. Петрівка, с. Соснівка, с. Супрунівка, с. Тахтаулове, с. Уманцівка, с. Циганське).

Всього досліджено 318 голів великої рогатої худоби різних вікових груп. Зокрема, молодняк до 6 міс. (116 голів), молодняк віком 6–12 міс., (55 голів) телиці старші 12 міс. (54 голів), корови (96 голів). Копроовоскопію проводили застосовуючи загальноприйняту методику флотації.

Результати дослідження. Проведеними дослідженнями встановлено, що середня інвазованість великої рогатої худоби в умовах приватних господарств Полтавського району становить 14,15 % за показників інтенсивності нематодірознаї інвазії $61,78 \pm 6,69$ яєць/г (за коливань від 20 до 180 яєць/г).

Проведеними дослідженнями виявлено, що різні вікові групи великої рогатої худоби мають різні показники екстенсивності та інтенсивності нематодірознаї інвазії (рис.).

Молодняк до 6-місячного віку був найменш інвазованим нематодірусами, де показник екстенсивності інвазії становив 11,21 %, а інтенсивність інвазії – $36,92 \pm 5,93$ яєць/г (за коливань від 20 до 80 яєць/г). В подальшому, показники екстенсивності та інтенсивності нематодірознаї інвазії тварин поступово зростають у молодняку віком від 6 до 12 місяців до 15,38 % та $67,50 \pm 11,91$ яєць/г (за коливань від 20 до 120 яєць/г) відповідно.

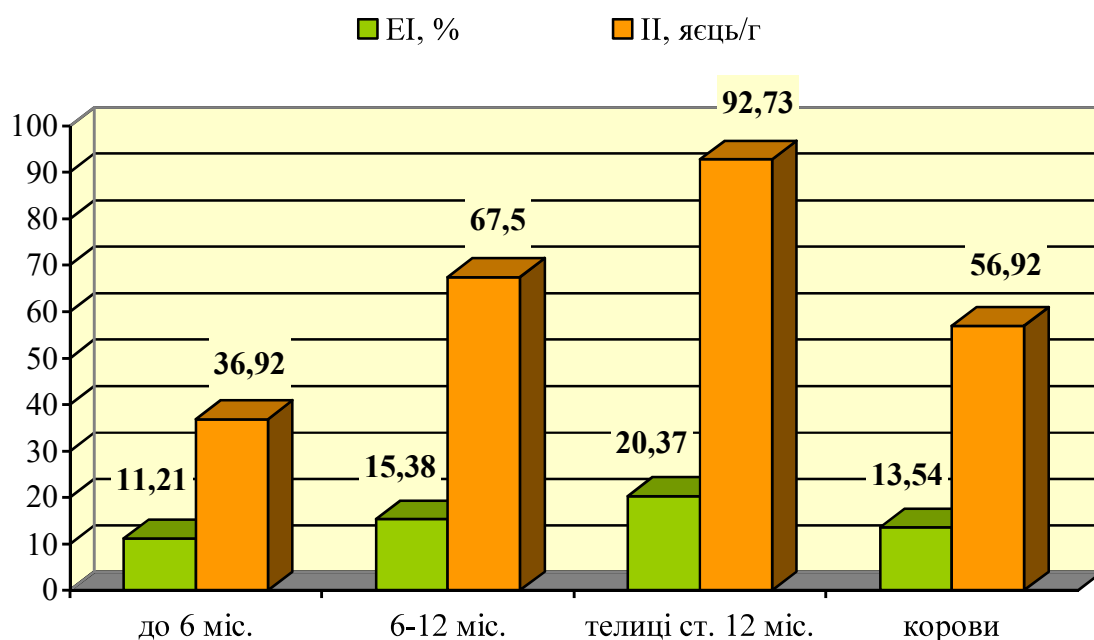

Рис. Поширення нематодірозу великої рогатої худоби залежно від її віку в господарствах Полтавського району

Максимальні значення екстенсивності та інтенсивності нематодірознаї інвазії виявляли у телиць, старших 12-місячного віку – 20,37 % та $92,73 \pm 15,56$ яєць/г (за коливань від 20 до 180 яєць/г). В подальшому, у корів показники екстенсивності та інтенсивності нематодірознаї інвазії знижувалися до 13,54 % та $56,92 \pm 13,75$ яєць/г (за коливань від 20 до 180 яєць/г).

Висновки. 1. Встановлено, що середня екстенсивність нематодірознаї інвазії у великої рогатої худоби в умовах приватних господарств Полтавського району становить 14,15 %, інтенсивність нематодірознаї інвазії – $61,78 \pm 6,69$ яєць/г.

2. Найбільш інвазованими збудником нематодірозу виявилися телиці старші 12-місячного віку, де показники екстенсивності та інтенсивності інвазії становили відповідно 20,37 % та $92,73 \pm 15,56$ яєць/г.

Література

1. An Epidemiological Investigation and Drug-Resistant Strain Isolation of *Nematodirus oiratianus* in Sheep in Inner Mongolia, China / Y. Liu et al. *Animals*. 2022. № 13 (1). P. 30.
2. Hollands R. D. (1991). *Nematodirus helvetianus* epidemiology. *Veterinary Record*. 1991. № 129 (25-26). P. 560.
3. Jacobs D. E. (1987). *Nematodirus* in cattle and sheep. *Veterinary Record*. 1987. № 121 (19). P. 455.
4. Oliver A., Pomroy W. E., Leathwick D. M. Benzimidazole resistance in *Nematodirus spathiger* and *N. filicollis* in New Zealand. *New Zealand Veterinary Journal*. 2016. № 64 (4). P. 201–206.
5. Thomas D. R. The epidemiology of *Nematodirus battus* – is it changing?. *Parasitology*. 1991. № 102 (1). P. 147–155.

УДК 619:616-094

Романишина Т. О., кандидат ветеринарних наук, доцент

Лахман А. Р., доктор філософії, асистент

Бегас В. Л., кандидат ветеринарних наук, доцент

Поліський національний університет, м. Житомир

e-mail: tveterinar@gmail.com

ІМУНОПАТОЛОГІЧНИЙ ВПЛИВ ВІРУСУ РОДУ PARAMYXOVIRUS НА ОРГАНІЗМ ТЕЛЯТ

Вступ. Збереження молодняку великої рогатої худоби є одним із ключових чинників для забезпечення ефективного розвитку тваринництва в Україні, зокрема в Житомирській області [1]. До етіологічних агентів, що спричиняють захворювання дихальних шляхів, належать віруси парагрипу (*Paramyxovirus*), інфекційного ринотрахеїту (*Infectious Bovine Rhinotracheitis*), грипу типу А (*Influenza A*), ВД ВРХ (*Bovine Viral Diarrhea-Mucosal Disease*), респіраторно-синцитіальної інфекції (*Bovine Respiratory Syncytial Virus*), а також риновіруси, аденовіруси, рота- та коронавіруси [2]. Крім того, до розвитку заразної інфекції залучаються облігатні бактерії та паразити, такі як рикетсії, хламідії, мікоплазми, пастерели, стрептококи, стафілококи, пневмококи, сальмонели, клебсієли, коринебактерії, патогенні гриби та інші мікроорганізми. За даними вітчизняних та зарубіжних авторів віруси роду *Paramyxovirus* циркулює в організмі тварин одночасно з умовно-патогенною мікрофлорою дихальної системи великої рогатої худоби [1,4,6,7]. Попри значні досягнення у вивченні етіології та патогенезу змішаних респіраторних захворювань телят, ця проблема залишається гострою науковою та практичною. Вона є актуальною як на національному, так і на міжнародному рівні через складність патогенних взаємодій між вірусними, бактеріальними та умовно-патогенними агентами, що викликають захворювання, а також через необхідність удосконалення методів діагностики, профілактики та контролю цих інфекцій для збереження здоров'я тварин і зменшення економічних втрат у тваринництві [1,5].

Матеріал і методи. Дослідження проводилось на телятах віком 3-4 місяці з ознаками ураження дихальної системи у господарстві Житомирської області. Від експериментальних тварин відбирали проби стабілізованої крові та зразки сироватки крові. Гематологічні, біохімічні та серологічні дослідження крові проводились у науковій лабораторії кафедри